

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ—ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2046

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (30 ਆਫ 1948)—ਸੈਕਸ਼ਨ 21, 42 ਅਤੇ 46—ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕੀ ਯੋਗ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 (2), (3) ਅਤੇ (4) ਵਿੱਚ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ- ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ)-ਨਿਯਮ (1949)—ਨਿਯਮ 18—ਕੀ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧ—ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ—ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)—ਆਰਟੀਕਲ 226—ਹਾਈ. ਅਦਾਲਤ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ - ਕੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਾਂ-ਬੰਨ੍ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2), (3) ਜਾਂ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੱਧੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 46 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ff) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ (ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਰੂਲਜ਼, 1949 ਦਾ ਨਿਯਮ 18, ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 46(2) (ff) ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦਾਇਰਾ, ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਮਾਂ-ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਂ-ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਇਕਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਬਾਹਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਢੁਕਵੀਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਬਾਹਰਲੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, 29 ਜੁਲਾਈ, 1963 ਦੇ ਵਧੀਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਡੀ.ਐੱਸ.ਤੇਵਤੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਜੇਐਨ ਕੈਸਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਅਤੇ ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਸੀਨੀਅਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮਿਸ ਆਸ਼ਾ ਕੋਹਲੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਨਰੂਲਾ, ਜੇ. - ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। 12 ਸਤੰਬਰ 1953 ਨੂੰ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਵੀਨਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਿੰਡ ਝਾਰਸਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁੜਗਾਉਂ ਦੀ ਮੁੜ ਵੰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ 2, 3 ਜਾਂ 4 ਮੋਹਰ ਚੰਦ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 2) ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਰਫ਼ੋਂ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਮੁੜ ਵੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਲਗਭਗ 9 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਮੋਹਰ ਚੰਦ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 29 ਜੁਲਾਈ, 1963 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਕੁਝ ਇਲਾਕਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਾਥਵੇਅ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਧਾਰਾ 21(ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਸਿੱਧੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ਦੇ 2), (3) ਅਤੇ (4)। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਦਿ ਵਿੱਚ, (1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2579 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 16 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। (ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ. ਜੇ.) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2), (3) ਜਾਂ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿੱਧੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰ

ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਆਧਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਵੀਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਰੂਲਜ਼, 1949 (ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 18, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 28 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ 18 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“18. ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਸੀਮਾ।— ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਅੱਗੇ, ਕਿ ਇੱਕ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਧਾਰਾ 421 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸੀ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਢੁਕਵੀਂ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ (ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ) ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦਾਇਰਾ, ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਮਾਂ-ਬੰਦ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ

ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੜ ਵੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਝੂਠ ਸੀ ਪਰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ? ਇਕੱਲੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ 18 ਦਾ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ: -

"ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਮੇਂ-ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਹੈ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਦਾ ਹਾਂ"।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਂਬੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ "ਮੁਆਫ" ਹੈ, ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਸਮਾਂਬੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦਿੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ ਤਾਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਂ-ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਇਕਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਬਾਹਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ

18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ , ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਿਯਮ 18 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਬਰਾਹਿਮ ਅਬੂਬਾਕਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬਨਾਮ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਜਨਰਲ (1), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਪਰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਤੱਥ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬਹਾਦਰ , ਜੇ., ਮਿਤੀ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963, ਚੂਹੜ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 861) ਵਿੱਚ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮ 18 ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਾਂ-ਬੰਦ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (13 ਅਗਸਤ, 1963 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1393, 1962) ਵਿੱਚ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ , ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਵੀ ਹੱਥਾਂ-ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਢੁਕਵੀਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ

ਕੇਸ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। impugned ਆਰਡਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਉਸ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਕਢਵਾਇਆ ਗਿਆ ਇਲਾਕਾ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਮੈਂ 20 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਨੁਸਾਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਪੰਚਾਇਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਜ 19 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਦੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਮਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ 2 ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਨੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਨਿਯਮ 18 ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਮੈਸਰ ਗੋਪੀ ਵਿੱਚ ਗਰੇਵਰ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਥ ਮਦਨ ਗੋਪਾਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2), ਪੰਜਾਬ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਡਿਊਟੀ ਰੂਲਜ਼, 1956 ਦੇ ਨਿਯਮ 36 (3) (ਏ) ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਰਕਮ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ, ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 (1) ਉੱਥੇ ਇਕੱਲੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ 1959 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 20 ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ (ff) ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 46(2) ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨਤਾ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫੀਸ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿਆਦ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਗੇ। ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 46 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਐਪ ਲਾਈਕੇਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 18 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 (2) (ਐਫਐਫ) ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ 29 ਜੁਲਾਈ, 1963 ਦੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। , impugned ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਦੂਸਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 28 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ।

ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

Disclaimer:

ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Surinder Kumar